Etanoliautoilijat ry
Myllyhaantie 6 D1
33960 Pirkkala
Y-tunnus 3125489-8
info@etanoliautoilijat.fi

Lausunto valtioneuvoston selonteosta: Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma - Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035 (VNS 4/2022 vp

VASTAUS LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN LAUSUNTOPYYNTÖÖN 29.9.2022

Etanoliautoilijat ry kiittää mahdollisuudesta lausua liikenne- ja viestintävaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta: Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma - Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035.

Etanoliautoilijat ry on keväällä 2020 perustettu etujärjestö. Yhdistyksen tavoitteena on edistää entistä laadukkaampaa ilmastotyötä liikennesektorilla tukemalla vaikuttavuudeltaan ja kustannuksiltaan tehokkaiden keinojen käyttöönottoa sekä nykyisen sääntelyn kehittämistä siten, että ilmastoystävälliset käyttövoimat, kuten bioetanoli, saatetaan tasavertaiseksi ratkaisuksi muiden käyttövoimien rinnalle.

TAAKANJAKOSEKTORIN PÄÄSTÖVÄHENNYSTAVOITTEET

Etanoliautoilijat ry näkee valtioneuvoston asettaman päästövähennystavoitteen taakanjakosektorille kannatettavina, kunhan niiden toteuttamiseen osoitetaan riittävästi keinoja ja resursseja. Liikennesektorin paino on luonnollisesti suuri sen päästöinsentiivisen luonteen takia.

Päästövähennysten aikataulu on kunnianhimoinen, joka saattaa aiheuttaa kiirettä saavuttaa riittävät vähennykset. Myös muutokset kansainvälisessä politiikassa ja sitä myötä vaikeuden ennustaa tulevaa toimintaympäristöä voi vaikeuttaa vähennysten saavuttamista. Tästä viimeisimpänä esimerkkinä on Venäjän harjoittama hyökkäyssota Ukrainassa, joka vaikuttaa energian hintaan kaikkialla. On hyvin todennäköistä, ettei kriisi ole lientymässä aivan lähiaikoina, puhumattakaan kriisistä eheytymisestä.

SEKTORIRAJAT YLITTÄVÄT TOIMET KÄYTTÖÖN JOUSTOKEINOISSA

Taakanjakosektorin päästöjä tarkastellaan holistisesti ja kuten selonteossa mainitaan, niin saavuttamattomat päästövähennystavoitteet kompensoidaan jossain muualla taakanjakosektorin sisällä. Tämän logiikan tulisi ulottua myös päästövähennyskeinoihin.

Erityisesti liikennesektorilla tulee olemaan haasteita päästä päästövähennystavoitteisiin. Tämä voi johtaa siihen, että liikenteessä saavuttamattomia päästövähennyksiä joudutaan

Etanoliautoilijat ry
Myllyhaantie 6 D1
33960 Pirkkala
Y-tunnus 3125489-8
info@etanoliautoilijat.fi

tekemään muualla taakanjakosektorin sisällä, jolloin se voi olla paljon kalliimpaa yhteiskunnalle. Tästä syystä tulisi mahdollistaa sektorirajat ylittävien päästövähennysten hyväksilukeminen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi maankäyttösektorilla aikaansaadut ja varmistetut päästövähennykset voisi hyväksilukea esimerkiksi liikennesektorilla, kun polttoaineen jakelija tai muu toimija on ostanut päästövähennykset itselleen. Toinen tapa toteuttaa sama ajatus olisi perustaa tietynlainen taakanjakosektorin hiilipörssi.

LIIKENTEEN PÄÄSTÖVÄHENNYSKEINOISTA

Kuten selonteossa mainitaan, niin liikenteessä käytettävän energian määrä on niin suuri, ettei päästövähennyksiä voida saavuttaa vain yhdellä tietyllä keinolla tai käyttövoimalla. Mitä laajempi erilaisten päästövähennystoimien paletti on, niin sitä kustannustehokkaammin vähennyksiin voidaan päästä.

Biopolttoaineiden jakeluvelvoite on tehokas ja tärkeä osa liikenteen päästövähennyksiin pääsemisessä. Jakeluvelvoitetta tullaan luultavasti nostamaan 34 prosenttiin aiemmasta 30 prosentista. Tämä tuo erittäin suuren kustannusten nousupaineen biopolttoaineille ja sitä myötä myös polttoaineen hinnoille. On odotettavissa, että polttoaineen biokomponenttien kysyntä Euroopassa kasvaa lähivuosina merkittävästi nykyisestä, joka ei vastaa tuotantokapasiteetin kasvua.

Perinteisiin polttoaineisiin sekoitettavien biopolttoaineiden valikoima on suppea. Bensiiniin ei voi laittaa toistaiseksi kuin enintään 10 prosenttia etanolia (E10) ja dieselissä pääpaino on kalliissa HVO:ssa. Suomen tulisi ensi sijassa mahdollistaa E20 bensiiniluokka, joka toisi helpotusta velvoitteen täyttämiseen.

Erillistankatut korkeaseosbioetanoli (E85-bioetanoli) ja biokaasu ovat sekoittamista kustannustehokkaampia keinoja täyttää biojakeluvelvoitetta. Tästä syystä velvoitteeseen tulisi luoda kannusteita ylittää jakelijakohtainen velvoitetaso ja tämä onnistuu vain luomalla kysyntää erillistankatuille biopolttoaineille ja biokaasulle. Isossa kuvassa tämä jarruttaisi biojakeluvelvoitteen aiheuttamaan polttoaineiden hinnannousua.

Suomessa henkilöautoja käytetään pitkään ja autokannan uusiutuminen on hidasta. Tästä syystä autokannan päästöjen vähentäminen vain uudistamalla autokantaa on liian hidasta. Biojakeluvelvoite toimii myös vanhoihin autoihin, mutta siinä on uhkana voimakas hintojen nousu, joka voi johtaa velvoitteen täyttämättä jättämiseen, kun jakelijoille on edullisempaa maksaa sakkomaksut kuin ostaa biopolttoainetta.

Vanhojen autojen fossiililaahukseen päästään parhaiten käsiksi muuntamalla niitä käyttämään kotimaista bioetanolia ja biokaasua. Tämä ei kuitenkaan tapahdu riittävän nopeasti ilman valtion kannusteita. Muunnetuille autoille tulisi osoittaa riittäviä

Etanoliautoilijat ry
Myllyhaantie 6 D1
33960 Pirkkala
Y-tunnus 3125489-8
info@etanoliautoilijat.fi

muuntotukia ja päästövähennysten mukaan määräytyvää ajoneuvoverotusta. Tällä hetkellä muunnokset eivät vaikuta ajoneuvoverotukseen.

Muuntotuet on kuitenkin päätetty lakkauttaa alle vuoden mittaisen jatkokauden jälkeen. Toimiala näkee tämän käsittelyssä olevien ilmastosuunnitelmien ja fossiilittoman liikenteen tiekartan vastaisina toimina. Liikenne tarvitsee kaikki tehokkaat tukikeinot päästöjen vähentämiseen käyttövoimaan katsomatta.

Kunnioittaen Etanoliautoilijat ry puolesta,

10.10.2022

Vilhartti Hanhilahti
Toiminnanjohtaja